

BRUNO PAO - 80

(22. august 1931)

(publitsist, prosaist, mereajaloolane)

Bruno Pao sündis Hiiumaal Emmaste vallas meremehe perekonnas. Vanemad surid varakult ja väikese Bruno võtsid kasvatada Valjala vallas Jursi talus elavad tädid.

"See on ju esimene küla, mida mäletan. Muidugi mitte 1398. aastast, mil Jursi küla esimest korda kirjades mainiti, vaid aastast 1933, kui mind lihavõttepühade ajal kollase teki sees siia kasulapseks toodi. Õnneks mitte võõraste juurde, vaid minu ema sünnikohta, kus ema vallalised viiekümnendates õed said orbude pesast kahepeale ühe lapse, keda hakati piimakassiks hüüdma." /Pao, B. Aeg kulupea ja halli habemega. Saarte Hääl, 2011, 5. VIII/

1940 - 1947 õppis Kallemäe koolis, Tallinna merekooli tervislikel põhjustel ei lõpetanud, aga käis veel Kuressaare õhtukeskkoolis, Tallinna 2. õhtukeskkoolis ja Vana-Vigala põllutöökoolis. Kõrghariduse sai Tartu Riiklikus Ülikoolis, õppides ajaloo erialal aastatel 1976 - 1983.

"Kuu enne 45-aastaseks saamist viisin paberid Tartu Ülikooli. Sisseastumiseksameil olin koos noortega. Nemad jätkasid oma haridusteed päevases osakonnas, mina suure hilinejana tahtsin proovida kaugõpet. Hallide salkudega koonuhabet peeglist vaadates, hoomasin ehmatusega nooruse kadumist. Muidugi polnud veel kadunud kõik. Teistkordne abiellumine seisis alles ees. Töö juures tuli muutus juba kevadel." /Pao, B. Aeg, mis antud/

Tänane juubilar on töötanud Kallemäe rahvamaja juhatajana, Kuressaare raamatukogu juhatajana ja ajalehe toimetuses ajakirjanikuna. 1953. aastast mandril kiviraidur, kultuuritöötaja, ajakirjanik, mehhanisaator. 1960. aastast töötas Tallinna elamumajanduses, peainsenerina majavalitsuses, katlamajanduses, vee- ja küttesüsteemide avariiteenistuses, Tallinna sadamas, insenerina Harju rajooni põllumajandustehnika koondises.

Juba ülikoolis õppimise ajal alustas Bruno Pao töötamist Eesti Riiklikus Meremuuseumis.

1977 - 1985 Eesti Meremuuseumi merendusosakonna juhataja

1985 - 1987 Eesti Meremuuseumi teadusdirektor

1987 - 1989 põllumajandusajakirja vanemtoimetaja

1989 - 1994 Muhu valla arendusnõunik

"Kümme aastat olin püüdnud eesti meresõidu ajaloo selgitamisel kaasa rääkida. ... Siis sõandasin oma töö jätta nooremate õlgadele. ... Pealegi oli tookordsete seaduste alusel pensionieelikul kasulik töötada viimased viis aastat kõrgepalgalisel kohal. Meremuuseumis seekord makstud töötasu jäi aga tublisti alla Eesti NSV keskmisele. Seepärast astusin sisse ajakirja "Põllumajandus" toimetuse uksest, et uuendada oma ajakirjaniku töökogemusi.

...Nõnda saabus 1989. aasta. ... Muhus moodustatud arendusnõukogu tegi ettepaneku tulla palgalisena külanõukogusse valla taastamist ette valmistama. ...Minu jaoks polnud paremat väljakutset, kui minna lahendama niisugust, elu arengu poolt kätte mängitud olukorda." /Pao, B. Aeg, mis antud/

Kirjanduslikke katsetusi alustas Pao 1951. aastal Kuressaare ajalehe juures, luuletusi ilmus ka ajakirjas "Noorus", pikemaid olukirjeldusi "Rahva Hääles", 1970. aasta "Sirbi ja Vasara" publitsistikavõistlusel sai II koha.

Perioodikas ja kogumikes on ilmunud mitmed sajad artiklid. Bruno Pao uurimisvaldkonnad on merendusajalugu, koha- ja kultuurilugu, lisaks on ta "Mereleksikoni" algatusrühma liige ja artiklite autor. Kirjutanud 7 mereajalooliste tõsielufilmide stsenaariumi ja koostanud ülevaateid koduloo alalt.

Olen mees, kes elu uurib,
sügavale silmi puurib,
leidmaks selgust, tõtt ja valgust.
Tagurpidi filmi kerind,
valutanud pingul silmi
leidmaks selgust, tõtt ja valgust.
Lisaks kõrvad lausa kikkis,
süda peksab justkui rikkis,

selgus segi, valgus hämar,

tõega lugu hoopis täbar.

Nõnda tuhnin, uurin,

sügavale puurin,

justkui otsiks selget vett.

.....

/Pao, B. Päev vajub merre : mõttevälgatusi ja sõnaseadmisi 1949 - 2003/

Bruno Pao oli Saaremaa Merekultuuri Seltsi asutajaid 1994. aastal ning seltsi esimees aastail 1994 - 2006, Saaremaa Muinsuskaitse Seltsi ja Saaremaa Muuseumi Nõukogu liige. Pensionipõlves on ta olnud vabakutseline reisijuht ja mereajalooteemaliste loengute lektor. Aastail 2002 - 2005 Kuressaare Linnavolikogu aseesimees, aastail 2005 - 2009 eetikakomisjoni esimees.

Tunnustus

Kodanikupäeva aumärk (1999)

Valgetähe V klassi orden (2003)

Piirivalve Teeneterist, III klass (2005)

Kaitseväe Eriteenete rist (2006)